

OŠ VUZENICA
Mladinska ulica 3
VUZENICA

PROMETNO VARNOSTNI NAČRT

RAVNATELJICA

Dr. Mojca HRASTELJ BRELIH

KAZALO VSEBINE

SPLOŠNO	3
Otroci v prometu	3
Nekaj povzetkov iz zakonodaje.....	4
ŠOLSKI OKOLIŠ OŠ VUZENICA	6
KAKO PRIHAJAJO UČENCI V ŠOLO	6
Učenci – pešci.....	6
Učenci – kolesarji.....	7
Učenci, ki jih starši pripeljejo v šolo	7
Učenci – vozači	7
PRAVILA ZA UČENCE, KI SE VOZIJO S ŠOLSKIM KOMBIJEM ALI AVTOBUSOM.....	8
NAČRT ŠOLSKIH POTI OŠ VUZENICA	9
Glavne šolske poti	9
Nevarna mesta in poti	10
PROMETNE SITUACIJE NA POTI V ŠOLO ZA UČENCE OŠ VUZENICA	11
SKRB ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV	15
ZAKLJUČNI DEL	17

SPLOŠNO

Otroci v prometu

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Pogosto pozabljamo na to, da otrokom majhnost ne omogoča, da bi imeli tak pregled čez dogajanje v prometu kot odrasli. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja. Ne smemo pozabiti, da otroci:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne;
- dobro slišijo, vendar ne vedo natančno, iz katere smeri slišijo vozilo;
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj;
- ne razlikujejo dobro pojmov (npr. levo, desno);
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije;
- njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki pritegnejo in mimogrede jih kaj zmoti (hitro lahko pozabijo, ali so videli vozilo, ki se približuje);
- ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil, kot je npr. pravilo, kako prečkamo cesto;
- zaradi razvoja mišljenja otroci pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo avto, ki se približuje, vendar to velikokrat ni res, zato je ogrožena tudi njihova varnost.

Največ žrtev med otroki – pešci je v starosti od 4 do 7 let, ko še ne zmorejo vseh zahtev sodobnega prometa. Zato so jim potrebni pomoč, učenje, nasveti ter vodenje in nadzor odraslih.

Zakon o varnosti cestnega prometa zato predpisuje, da otrok, mlajši od 7 let, ne sme samostojno sodelovati v prometu, ampak mora biti v spremstvu odrasle osebe.

S svojim obnašanjem in ravnanjem smo otroku vzor, zato vedno upoštevajmo prometne predpise in ravnajmo varno.

Vstop otroka v osnovno šolo je pomemben življenjski mejnik. V vrtcu in prvih razredih osnovne šole se otroci pripravljajo in usposablajo za samostojno sodelovanje v prometu, saj bodo kasneje večinoma sami hodili v šolo in se sami vračali iz nje. Seveda za priprava ni dovolj. Otrokom mora pomagati vse okolje, tudi starši, učitelji...

Nekaj povzetkov iz zakonodaje

Zakon o varnosti cestnega prometa določa, da:

- smejo otroci v prometu samostojno sodelovati šele, ko so se starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki prepričali, da so otroci sposobni razumeti nevarnost v prometu ter da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s prometom;
- na poti v vrtec, v prvi razred osnovne šole ter domov morajo imeti otroci spremstvo, pri čemer je spremljevalec lahko tudi otrok med 10. in 14. letom starosti, če to dovolijo starši ali skrbniki;
- če otroci kršijo pravila (zakonske določbe) o varnosti cestnega prometa, policisti o tem lahko obvestijo njihove starše, posvojitelje ali skrbnike;
- otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevník, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm²;
- učenci oz. učenke prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu;
- v primeru otrokove ali mladoletnikove kršitve predpisov o varnosti cestnega prometa, nastale kot posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva njihovih staršev, se z denarno kaznijo, ki je predpisana za storjen prekršek, kaznujejo njegovi starši. Slednje predstavlja še razlog več, da starši ustrezno nadzorujejo vedenje svojih otrok v prometu, še zlasti pa, da jim ne dovolijo, dopustijo ali omogočijo rabe motornega vozila v nasprotju s predpisi o varnosti cestnega prometa;

- do 6. leta lahko otrok vozi kolo le na pešpoti ali v območju umirjenega prometa. Otrok od 6. do 8. leta starosti ter otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, lahko v cestnem prometu vozi kolo le v spremstvu polnoletne osebe. Pravico samostojne vožnje kolesa v cestnem prometu ima otrok, star najmanj 8 let, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico (ki jo dobi po opravljenem kolesarskem izpitu v osnovni šoli), ter oseba, starejša od 14 let;
- kolo s pomožnim motorjem lahko v cestnem prometu vozi otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, ter oseba, starejša od 15. let;
- otroci, mlajši od 14 let, ki vozijo kolo oz. kolo s pomožnim motorjem, morajo imeti med vožnjo na glavi pripeto kolesarsko zaščitno čelado;
- otroci do višine 150 cm lahko sedijo le na zadnjih sedežih. Z varnostnimi pasovi morajo biti med vožnjo pripeti voznik in potniki na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi (izjema so osebe, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da varnostnega pasu ne morejo uporabljati).

ŠOLSKI OKOLIŠ OŠ VUZENICA

Šolski okoliš Osnovna šola Vuzenica:

Vuzenica, Sv. Vid, Primož na Pohorju, Šentjanž nad Dravčami, Dravče

KAKO PRIHAJAJO UČENCI V ŠOLO

Učenci naše šole prihajajo v šolo:

- peš,
- pripeljejo jih starši,
- s kolesom,
- s šolskim prevozom.

Učenci – pešci

Vsi pešci morajo po cestah vedno hoditi ob levem robu cestišča. Če ni pločnika ali posebej za pešce označene površine, morajo pešci hoditi ob robu vozišča. Hodijo naj eden za drugim ali največ po dva pešca vzporedno. Med hojo naj se ne prerivajo, lovijo, kepajo... Posebej morajo paziti, da nenadoma ne skočijo proti sredini cestišča. S svojim obnašanjem morajo čim manj ovirati promet.

V primeru ovir (avtomobilov, tovornjakov ali drugih predmetov) ob robu vozišča se morajo pešci najprej prepričati, če je cesta (vozišče) prazna. Šele zatem naj čim hitreje obidejo vozilo ali drugo oviro na poti.

Učenci naj za hojo v šolo uporabljajo (kadar imajo več možnosti) čim manj prometne ceste. Pred prečkanjem ceste naj vedno najprej pazljivo pogledajo levo in desno. Ceste naj ne prečkajo na mestih, kjer je vidljivost slaba, na primer v ovinkih, prav tako ne v križiščih ali na zoženih delih cestišča, ker tam s svojim zadrževanjem ovirajo promet.

Čez cesto naj hodijo na prehodu za pešce pred šolo. Kljub prehodu naj pred prečkanjem ceste pogledajo levo in desno. Da nameravajo prečkati cesto, lahko pokažejo z dvignjeno roko.

Glede na to, da so vsi učenci v določenih primerih tudi pešci, se učitelji – razredniki z učenci večkrat pogovorijo o varni hoji po cesti in o prometnih predpisih. Posebej je tak pogovor potreben ob začetku šolskega leta. Posebno mlajše učence je potrebno vsakodnevno opozarjati na varno hojo v šolo in domov. Takoj ob začetku šolskega leta spoznajo načrt varnih poti v šolo.

Učenci – kolesarji

Za vse učence je poskrbljeno, da lahko v 4. oz. 5. razredu opravljajo kolesarski izpit, kar je pogoj, da se lahko učenec pripelje s kolesom v šolo. Kolesarji morajo obvezno uporabljati varnostne čelade, ki jih med poukom spravijo v garderobnih omaricah. Kolesa, s katerimi se vozijo, morajo biti tehnično brezhibno opremljena. Učenci, ki v šolo kolesarijo, naj vozijo po čim varnejših (manj prometnih) cestah. Upoštevajo naj prometne predpise.

Učenci, ki jih starši pripeljejo v šolo

Veliko število učencev starši pripeljejo v šolo s svojimi avtomobili. Učenci morajo biti pripeti z varnostnim pasom. Pri parkiranju in izstopanju otrok iz avtomobila morajo starši upoštevati prometne predpise in pravila, paziti na pravilno parkiranje, na cestnih površinah šole se zadrževati čim krajši čas, paziti, da ne zaparkirajo dovoznih in interventnih poti.

Starši morajo biti s svojim ravnanjem v prometu zgled svojim otrokom.

Učenci – vozači

Učenci, ki se vozijo s šolskimi prevozniki, so učenci od prvega do devetega razreda. Razredniki učence večkrat opozorijo na obnašanje na kombiju oziroma avtobusu. Učenci, ki se vozijo, morajo upoštevati pravila obnašanja.

PRAVILA ZA UČENCE, KI SE VOZIJO S ŠOLSKIM KOMPIJEM ALI AVTOBUSOM

Da bo čakanje na postajališčih kombija ali šolskega avtobusa in vožnja z njim čim bolj varna, moramo upoštevati naslednja navodila:

ČAKANJE NA POSTAJALIŠČIH:

1. Skupaj s starši izberite najvarnejšo pot na postajališče.
2. Na postajališče pridite vsaj 5 minut pred prihodom kombija ali avtobusa.
3. Ko pripelje kombi/avtobus počakajte, da se ustavi, da voznik odpre vrata in vam dovoli vstop.
4. Pred vstopom se postavite v kolono, saj boste tako omogočili varnejši vstop.
5. Paziti morate, da vam vrata ne bi priprla ohlapnih oblačil, naramnic šolskih torb ipd.
6. Na postajališčih, kjer ni pločnika, morate po izstopanju počakati, da kombi/avtobus odpelje in šele nato nadaljujete svojo pot.
7. Če kombi/avtobus stoji na postajališču in želite prečkati cesto na mestu, kjer ni pločnika, morate cesto vedno prečkati pred kombijem/avtobusom. Ustavite se pred robom in se s pogledom levo-desno-levo prepričate, da je prečkanje varno.

OBNAŠANJE

1. Upoštevamo voznikova navodila.
2. Med vožnjo smo pripeti z varnostnim pasom (na sedežih, kjer so pasovi nameščeni).
3. Na sedežu smo vedno obrnjeni v smeri vožnje.
4. Med vožnjo ne motimo voznika.
5. Na kombiju/avtobusu nismo glasni.
6. Skozi odprto okno se ne sklanjamo, ne iztegujemo rok in ne mečemo smeti.
7. Na avtobusu se ne prerivamo.
8. Med vožnjo ne uživamo hrane in pijače.

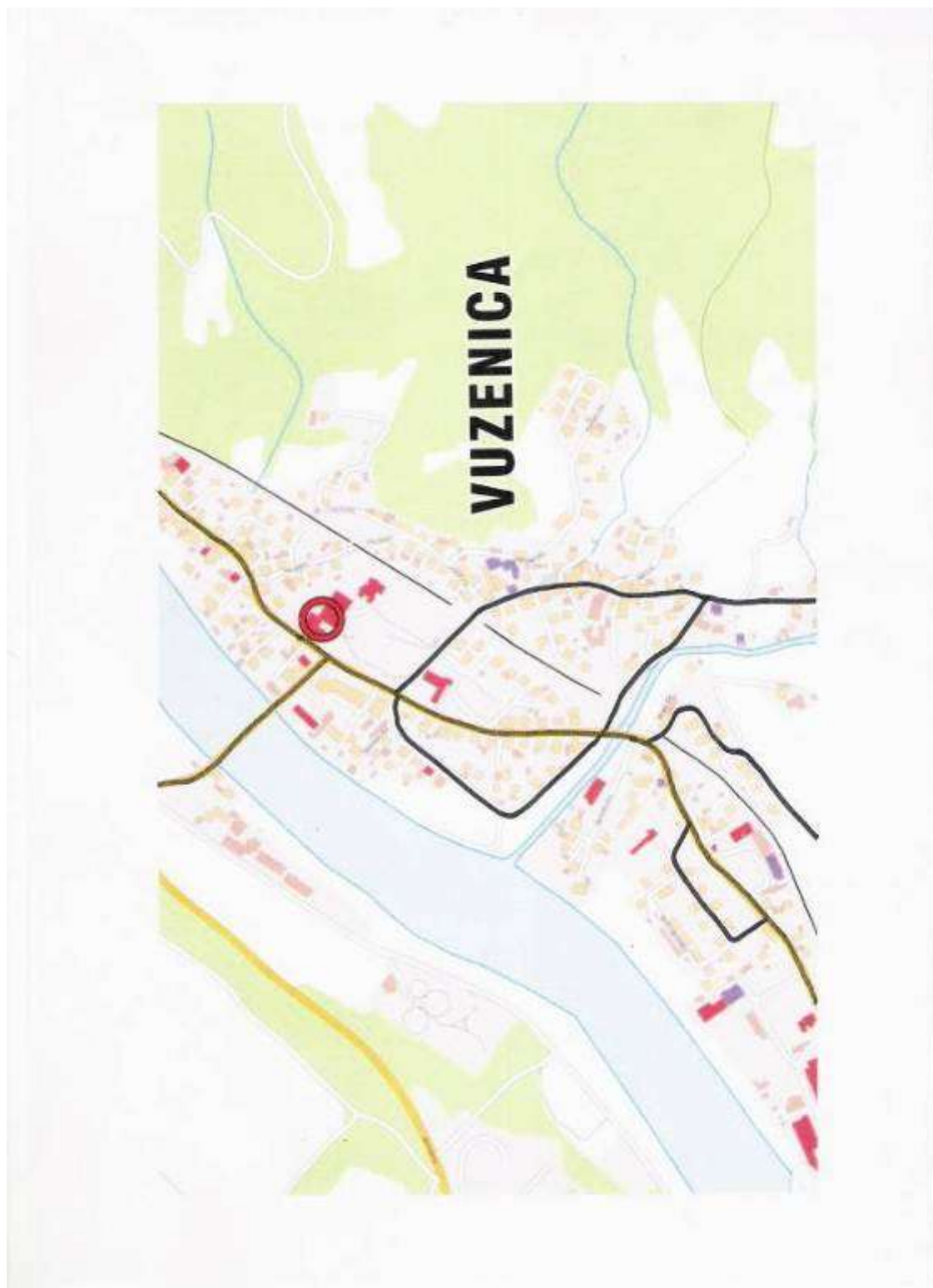
Učencem, ki ne bodo upoštevali pravil čakanja na postajališčih in obnašanja na kombiju/avtobusu, lahko šola, v dogovoru s starši, za določen čas prepove vožnjo.

Ravnateljica:
dr. Mojca Hrastelj Brelih

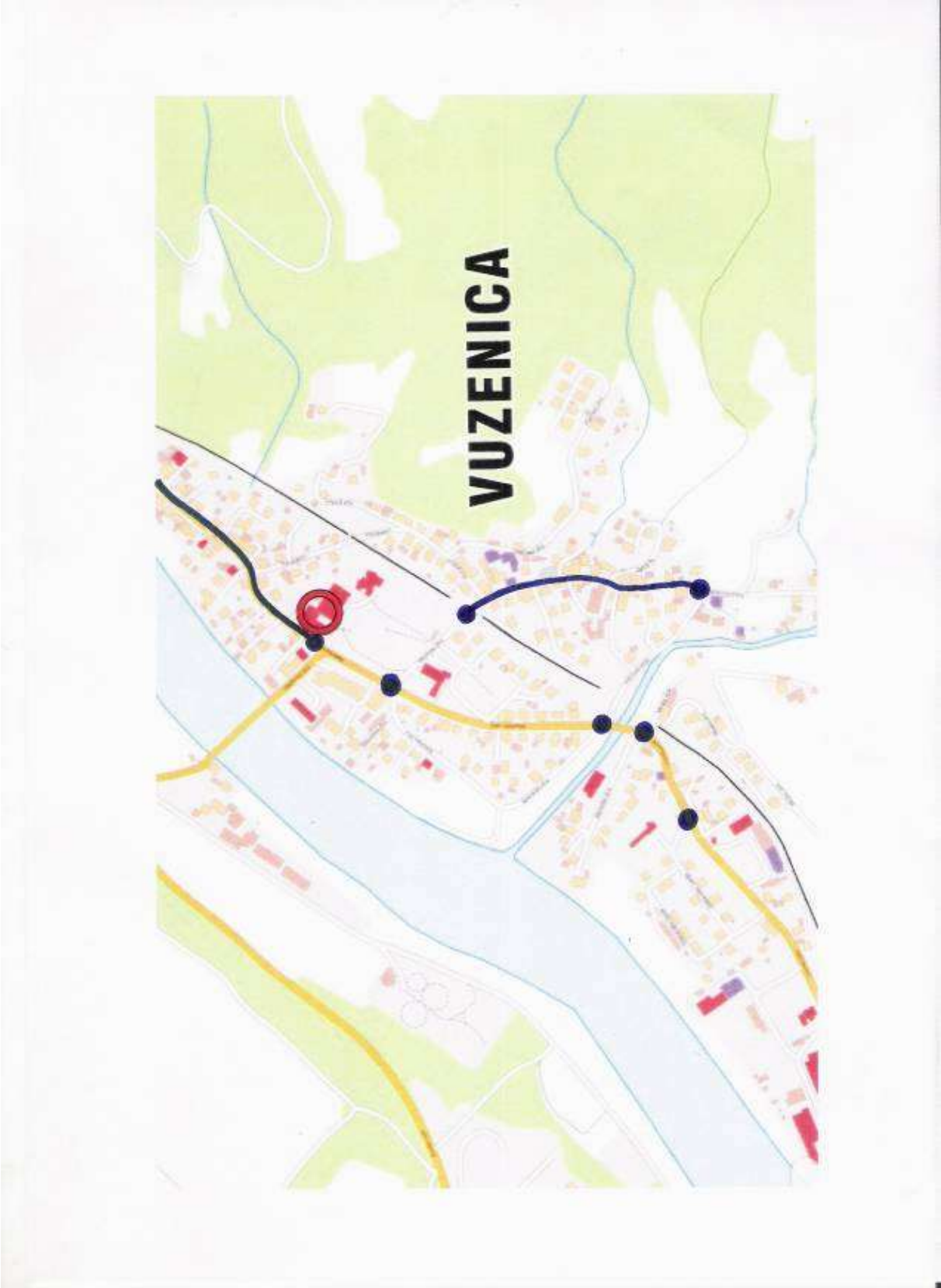

NAČRT ŠOLSKIH POTI OŠ VUZENICA

Glavne šolske poti

Nevarna mesta in poti

PROMETNE SITUACIJE NA POTI V ŠOLO ZA UČENCE OŠ VUZENICA

Glavno prometno križišče pri vходу v Osnovno šolo Vuzenica s prehodom za pešce, po katerem učenci lahko pridejo do avtobusnega postajališča, je prometno dobro urejeno. Pred pričetkom pouka ga prečka dosti šolarjev, gnečo pa povzročajo tudi starši, ki pripeljejo otroke do šole, zato je to ena izmed kritičnih točk.

Avtobusno postajališče šolskih avtobusov v neposredni bližini šole je označeno s prometnimi znaki. Težava je, ker mnogokrat na postajališčih stojijo avti.

Na novo urejeno parkirišče v smeri Zgornjega trga.

V smeri proti Zgornjemu trgu se pred viaduktom pločnik prekine zaradi ožine, zato so tam pešci še posebej izpostavljeni.

Prehod za pešce pri tenis igrišču je lepo urejen in pregleden. Pločnik je na obeh straneh.

Del Spodnjega trga je urejen s pločniki, še vedno pa je nekaj nevarnih odsekov.

Prav tako je prometno tudi križišče Mladinske ceste in Zgornjega trga, zato morajo biti udeleženci prometa tam še posebej previdni.

Skozi križišče Mladinske in Pohorske ceste pelje večina šolskih prevozov. To križišče je zelo prometno, zato morajo biti vsi udeleženci v prometu zelo previdni.

Nevaren odsek od viadukta proti Elektrarniškem naselju. Ožina in brez pločnika.

Najnevarnejša mesta v šolo so:

- nekatera neurejena in neustrezno opremljena avtobusna postajališča,
- cestišča brez urejenih pločnikov,
- pomanjkljivo opremljena cestišča s prometnimi in svetlobnimi znaki.

SKRIB ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV

Za prometno varnost učencev so dolžni skrbeti starši, učitelji, policisti, učenci pa so dolžni ravnati v skladu s pravili.

Prometna vzgoja mora postati sestavni del vzgoje pri vseh predmetih, pa tudi sestavni del priprav na ekskurzije, športne dneve in učne pohode.

Vzgojo za varno udeležbo učencev v prometu posreduje šola učencem v različnih oblikah:

- Na začetku šolskega leta mlajši učenci dobijo rumene rutice in kresničke za večjo razpoznavnost in vidljivost v slabšem vremenu.
- Prvi šolski teden je okrepljen policijski nadzor prometa pri šoli.
- Mlajše učence obišče policist. Pouči jih o varni hoji v šolo in o nesrečah, ki so posledica neupoštevanja prometnih predpisov.
- Učence natančno seznanimo s prometno varnostnim načrtom in varnimi potmi v šolo.

- Na razrednih urah učence seznanimo:
  - s pomenom varnostne opreme – dobro vidna obleka in obutev, svetlobne nalepke, narokavni odsevni trakovi, mačja očesa na šolskih torbicah, rumene rutice za učence prvega in drugega razreda,
  - s pravilno opremo koles, s kolesarskimi čeladami in kolesarskimi izpiti,
  - s kulturnim vedenjem in etiko v prometu (hoja po pločnikih oziroma po levi strani ceste v smeri hoje, kjer ni pločnikov, prečkanje na prehodih in izven prehodov...)

- V tednu prometne varnosti učenci razredne stopnje rišejo risbe na temo prometa, varnosti/nevarnosti ali z uporabo drugih učnih metod obravnavajo prometno varnost.
- Učenci prve triade sodelujejo v projektu Pasavček.

- Učenci četrtilih razredov podrobneje obravnavajo prometne predpise v okviru priprav na kolesarski izpit. Kolesarski izpit vsebuje tudi spretnostno vožnjo in vožnjo po prometnih površinah.
- Policist – vodja policijskega okoliša večkrat izvaja pogovorne ure z učenci.
- Učence vozače in učence na ekskurzijah navajamo na primerno ravnanje v avtobusu in na upoštevanje prometnih predpisov.
- Sodelujemo z institucijami, ki urejajo prometno varnost ter se udeležujemo njihovih akcij.

ZAKLJUČNI DEL

S prometnovarnostnim načrtom morajo biti seznanjeni vsi učenci šole. O njem na razpravljajo učenci v skupnosti učencev šole, pri urah oddelčne skupnosti in pri ostalih oblikah dela.

Za učence prvega triletja je obvezen ogled varnih šolskih poti in dovoljenih prehodov.

Pri izvajanju prometnovarnostnega načrta sodelujejo vsi strokovni delavci šole, starši in zunanji dejavniki, ki skrbijo za prometno varnost in vzgojo udeležencev v cestnem prometu.

Predloge in pripombe, ki bi kakorkoli izboljšali prometno varnost učencev, sporočite vodstvu šole.

S prometnovarnostnim načrtom šole so seznanjeni:

- vsi strokovni delavci,
- vsi učenci na razrednih urah,
- vsi starši na roditeljskih sestankih,
- SPV Vuzenica,
- policija.

Pripravili:

Darja Jeznik, prof. RP

Jasna Lampreht, prof. matematike in proizvodno tehnične vzgoje